

Vergaderjaar 2024–2025

36 704

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (Asielnoodmaatregelenwet)

Nr. 76

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2025

Op 26 juni jl. vond het plenaire debat plaats over de wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht in verband met maatregelen om de asielketen te ontlasten en de instroom van asielzoekers te verminderen (Asielnoodmaatregelenwet), en de wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de introductie van een tweestatusstelsel en het aanscherpen van de vereisten bij nareis (Wet invoering tweestatusstelsel).

Conform de in het debat gedane toezegging, zend ik u met deze brief de appreciatie van de aangekondigde motie¹ van de leden Podt (D66), Boomsma (NSC) en Van Nispen (SP) met betrekking tot het vereenvoudigen en versnellen of het laten vervallen van de tewerkstellingsvergunningplicht van werkgevers voor kansrijke asielzoekers.

In de motie is opgenomen dat het aanvragen van de tewerkstellingsvergunning door werkgevers die asielzoekers in dienst nemen een belemmering is. Voorts wordt de regering verzocht deze belemmering weg te nemen, of het proces zoveel mogelijk te vereenvoudigen en te versnellen.

Ik acht het van belang dat asielzoekers, voor wie de kans groot is dat zij een asielvergunning krijgen, eerder aan het werk gaan. Dit is belangrijk voor de mensen zelf, maar ook zodat zij daarmee een maatschappelijke bijdrage kunnen leveren. Indien ik de motie zo mag interpreteren dat de regering wordt verzocht de tewerkstellingsvergunningplicht waar mogelijk verder te vereenvoudigen en te versnellen, wil ik deze aan het oordeel van uw Kamer laten. Het afschaffen van de vergunningplicht en vervangen door een meldplicht acht ik niet haalbaar en niet wenselijk.

¹ Kamerstukken II, 2024–25, 36 704, nr. 56.

Bij de aanvraag van de tewerkstellingsvergunning toetst UWV of wordt voldaan aan alle voorwaarden. Hierbij wordt onder meer gekeken of de werkgever marktconform beloont en of het asielverzoek van de asielzoeker meer dan zes maanden in behandeling is. Het controleren van deze voorwaarden, vooral of de asielzoeker mag werken, kan niet door de werkgever zelf worden gedaan.

Bij het afschaffen van de vergunningplicht zouden werkgevers bijvoorbeeld zelf moeten controleren of de asielzoeker nog een lopende asielaanvraag heeft. Als de asielaanvraag (definitief) is afgewezen mag de asielzoekers immers niet meer werken. De werkgever kan dit echter op dit moment niet zelf verifiëren. Daarbij komt dat met de implementatie van de herziene Opvangrichtlijn bepaalde groepen asielzoekers met een lage kans op inwilliging van hun aanvraag niet meer mogen werken. Daarom wil het kabinet vasthouden aan de verplichting om een tewerkstellingsvergunning aan te vragen. De tewerkstellingsvergunning biedt ook duidelijkheid en zekerheid voor werkgevers, wat gezien de boetes die kunnen worden opgelegd vanwege illegale tewerkstelling onder de Wet arbeid vreemdelingen, van groot belang is. Het overgaan op een meldplicht voor deze groep acht ik om deze reden onwenselijk. Tenslotte wijs ik erop dat de toets of het loon marktconform is, een bescherming biedt voor de asielzoeker. De vergunning wordt alleen verleend als de werkgever zich houdt aan de geldende arbeidsvoorwaarden.

Het aantal verleende tewerkstellingsvergunningen voor asielzoekers is na het vervallen van de 24-weken-eis sterk toegenomen. In 2024 heeft UWV 10.000 tewerkstellingsvergunningen voor asielzoekers verleend. In het eerste half jaar van 2025 zijn er reeds 9.563 tewerkstellingsvergunningen verleend. Het kabinet blijft zich ervoor inzetten om asielzoekers, van wie de kans groot is dat zij een asielvergunning krijgen, te stimuleren om aan het werk te gaan. Ik zet me daarom in om ook de overige belemmeringen, ook voor werkgevers, zoveel mogelijk weg te nemen. Zo is UWV reeds gevraagd of de procedure kan worden versneld, zodat een vergunning al binnen twee weken wordt verleend. Op dit moment kan UWV ca. 78% van de compleet aangeleverde aanvragen al binnen twee weken behandelen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Y.J. van Hijum